

Väntetider längre än vårdgarantin inom den planerade specialistvården, november 2023

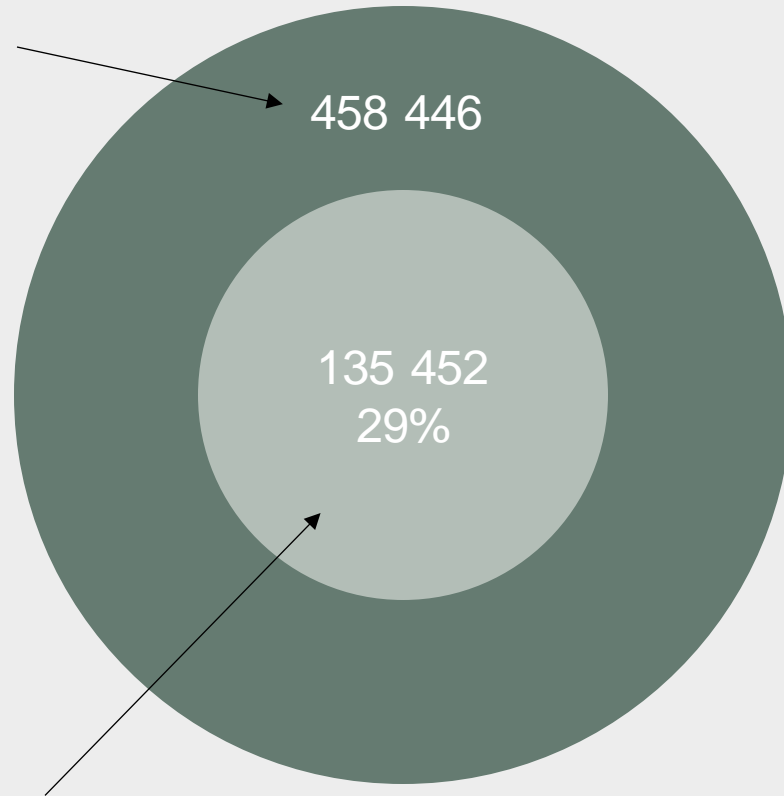

Privata vårdgivare kan och vill vara regionens partners i arbetet för att ge patienter den vård de behöver och har rätt till.

Vårdköer i den planerade specialistvården, november 2023

Första möte med specialist

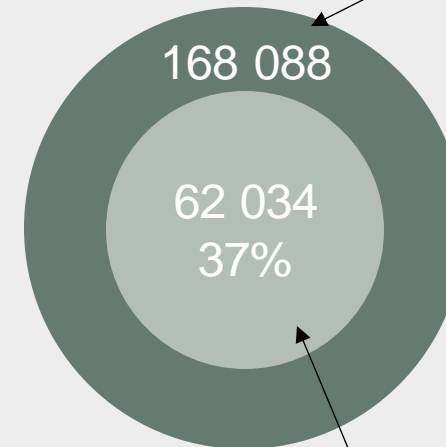
Antal i kön

Väntat längre än 90 dagar

Åtgärd/operation

Antal i kön

Väntat längre än 90 dagar

Innehållsförteckning

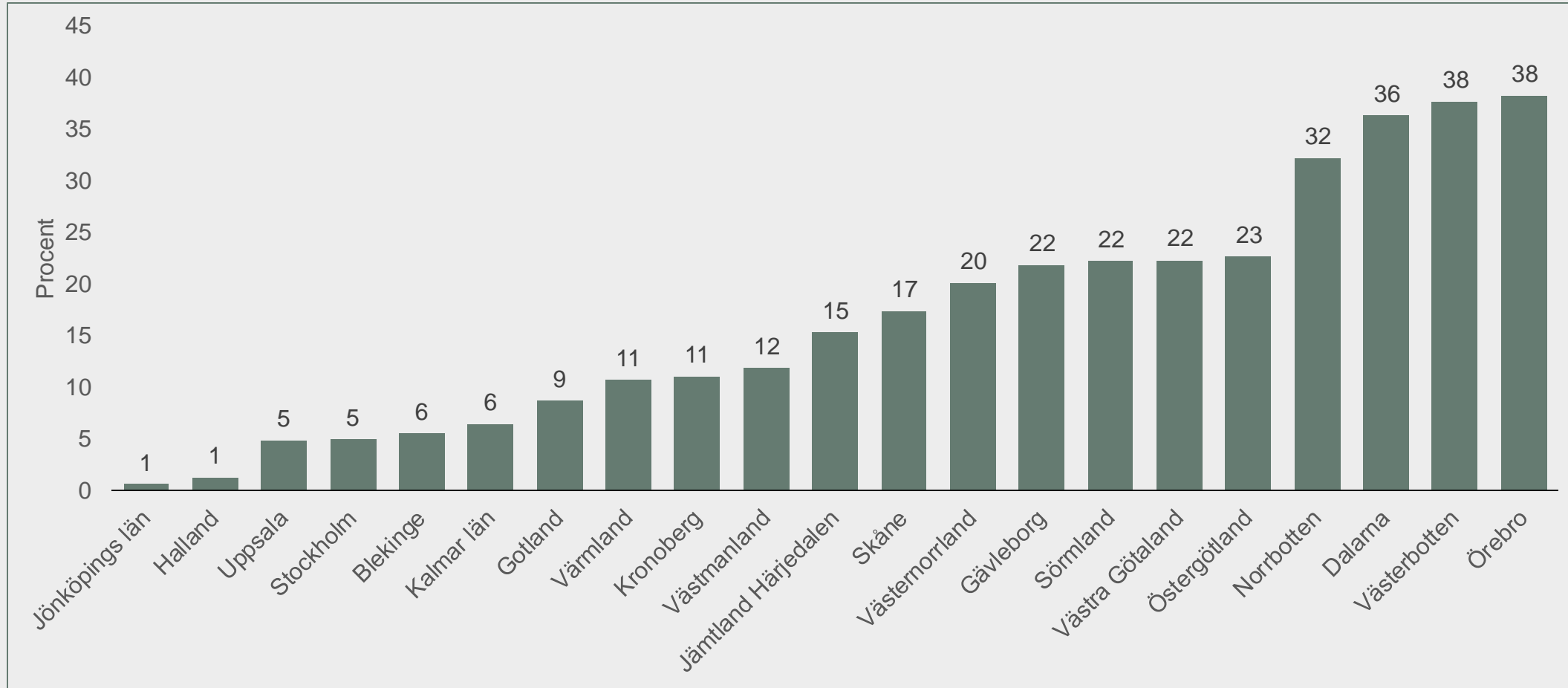
1. Månadens specialstudie: Personer per region som väntat längre än vårdgarantin på en gråstarrsoperation i november 2023
2. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården
3. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar för en åtgärd/operation inom olika specialiteter inom den planerade specialistvården
4. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården per region
5. Historiska nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården
6. Vårdföretagarnas förslag
7. Vårdgaranti och väntetidsstatistik, korta beskrivningar
8. Den lagstadgade vårdgarantin

1. Personer per region som väntat längre än vårdgarantin på en gråstarrsoperation i november 2023

- Under november månad hade drygt 3 400 personer väntat längre än 90 dagar på en gråstarrsoperation. Det motsvarade 22 procent av de totalt 15 600 som väntade på en gråstarrsoperation.
- Det var stora skillnader mellan regionerna i hur stor andel som har väntat längre än vårdgarantin. I fyra regioner hade över 30 procent väntat längre än 90 dagar.
- I Region Örebro och Region Västerbotten var andelen som väntat längre än vårdgarantin 38 procent, vilket motsvarade 640 respektive 570 personer.
- Även i Region Dalarna var andelen hög med 36 procent, vilket motsvarade 600 personer.
- Utvecklingen av såväl andelen som antalet som väntat på en gråstarrsoperation har varit negativ jämfört med såväl 2021 som 2022. Antalet som i november månad hade väntat längre än vårdgarantin på en gråstarrsoperation hade ökat från 2 033 personer 2021 till 3 413 personer 2023.

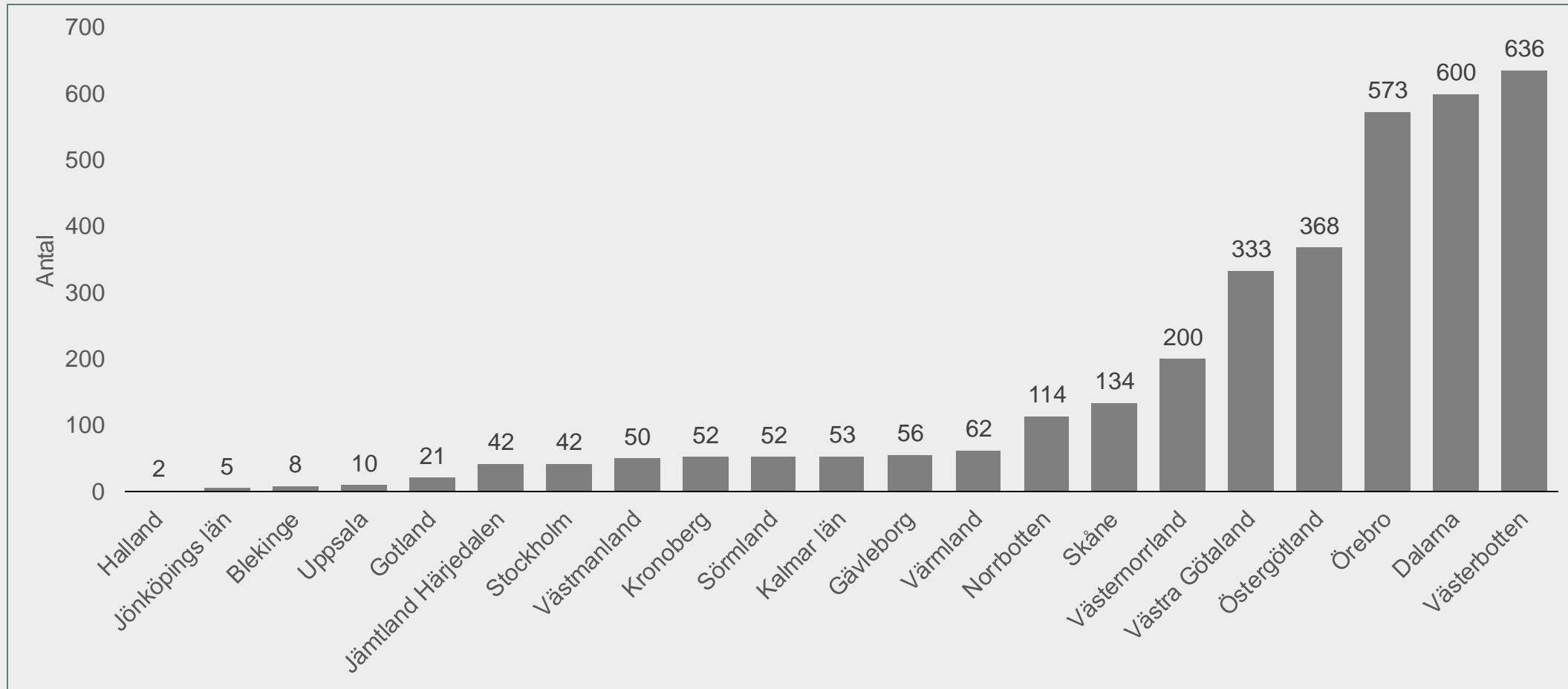
Andel per region som i november 2023 väntat längre än vårdgarantin på en gråstarrsoperation

Andel per region som i november 2023 väntat längre än 90 dagar i vårdkön på en gråstarrsoperation

Antal per region som i november 2023 väntat längre än vårdgarantin på en gråstarrsoperation

Antal per region som i november väntat längre än 90 dagar i vårdkön på en gråstarrsoperation

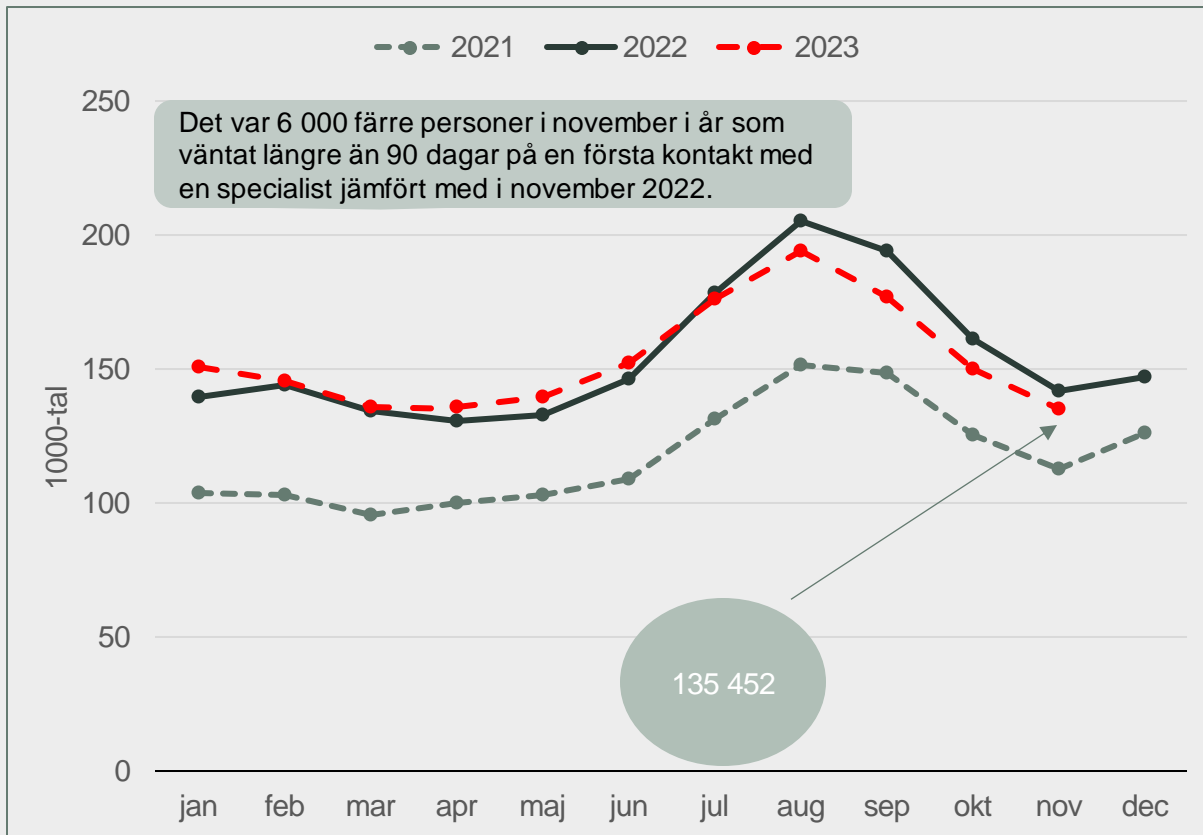
Antal som väntade på en gråstarrsoperation under november 2023

	Totalt Antal	Längre än vårdgarantin Antal	Längre än vårdgarantin Andel (%)
Hela riket	15 583	3 413	22
Blekinge	145	8	6
Dalarna	1 651	600	36
Gotland	242	21	9
Gävleborg	256	56	22
Halland	158	2	1
Jämtland Härjedalen	274	42	15
Jönköping	858	5	1
Kalmar	826	53	6
Kronoberg	470	52	11
Norrbottn	354	114	32
Skåne	772	134	17
Stockholm	846	42	5
Sörmland	234	52	22
Uppsala	204	10	5
Värmland	580	62	11
Västerbotten	1 686	636	38
Västernorrland	992	200	20
Västmanland	422	50	12
Örebro	1 498	573	38
Östergötland	1 624	368	23
Västra Götaland	1 491	333	22

2. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården

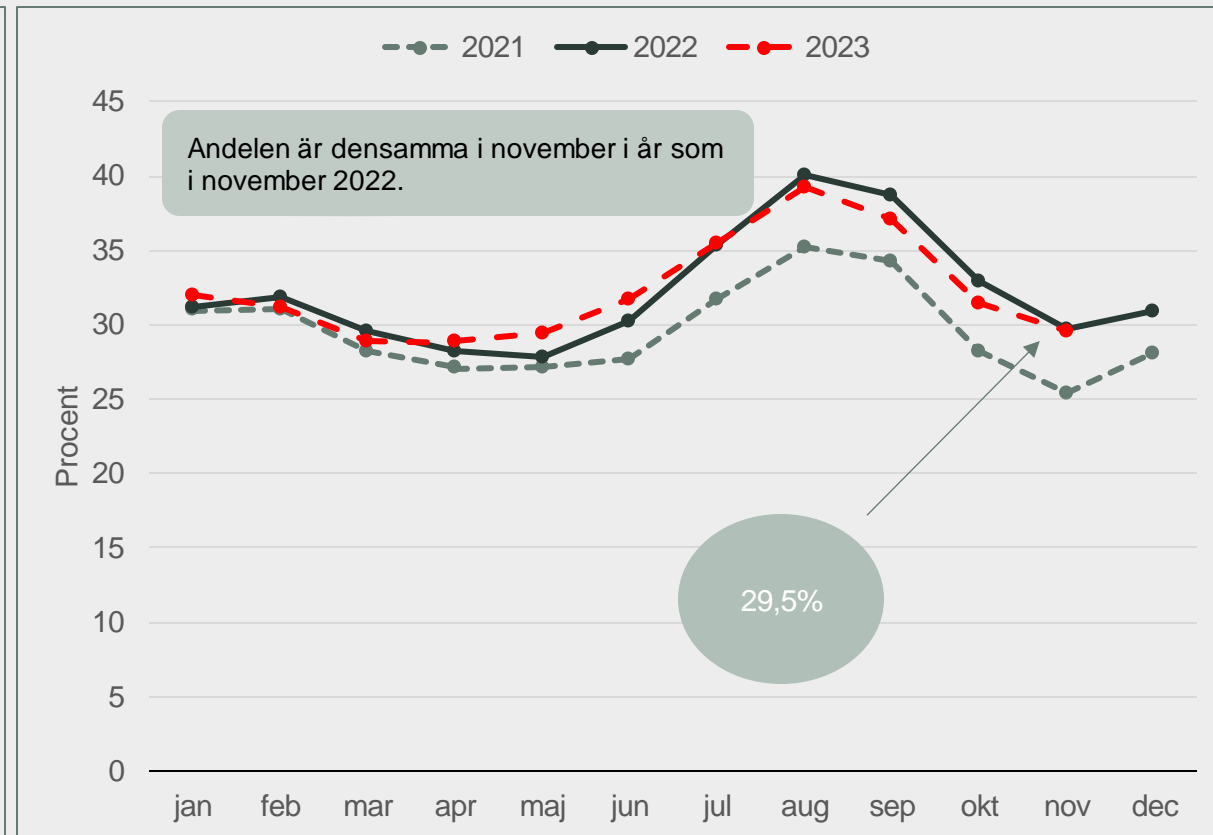
Väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer som varje månad väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

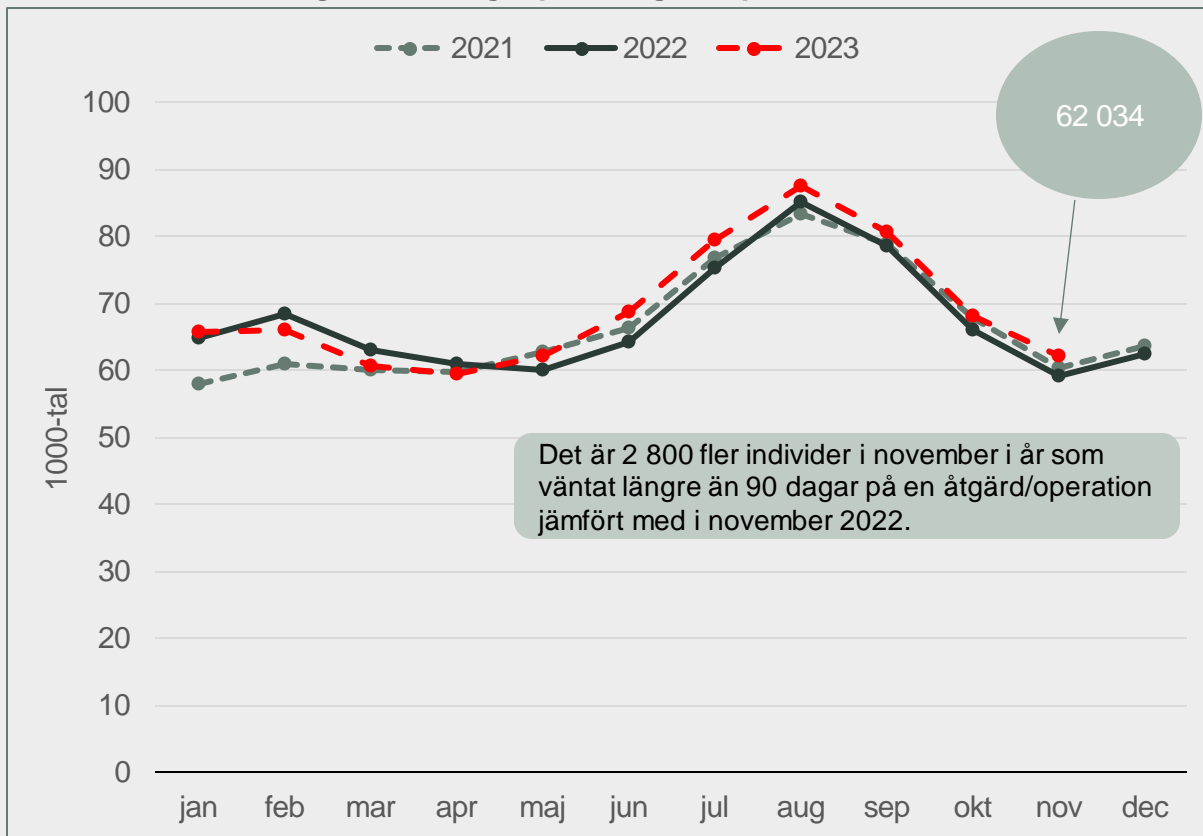
Andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på en första kontakt med en specialist.

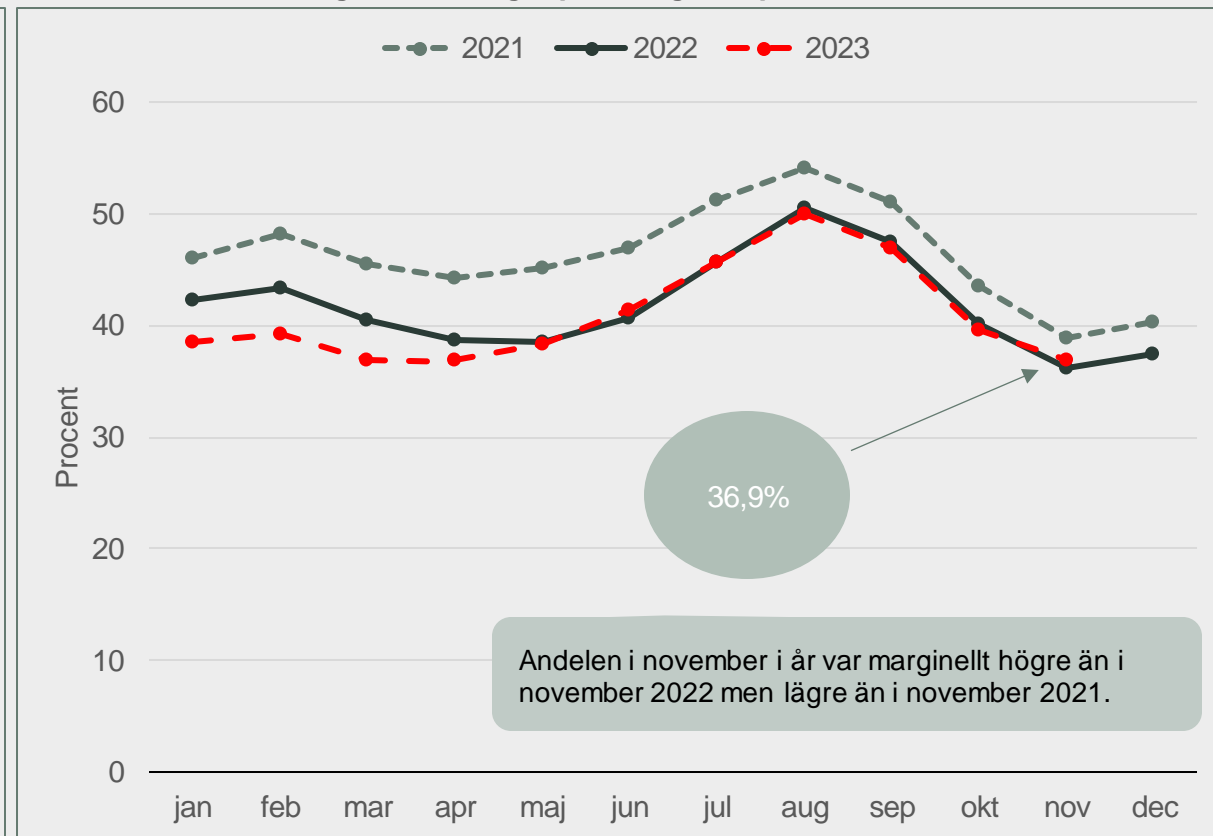
Väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet personer varje månad som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

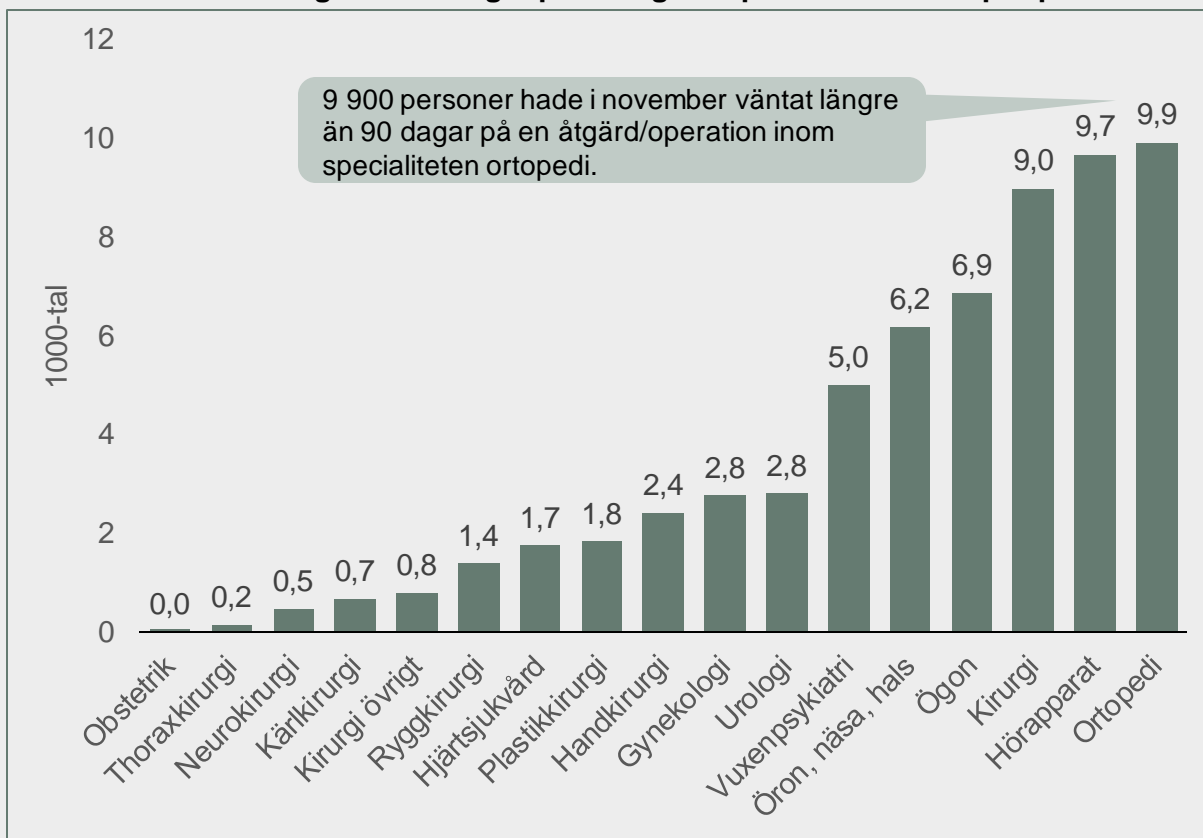

Diagrammet visar antalet personer som varje månad har väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer som varje månad väntat på en åtgärd/operation.

3. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar för en åtgärd/operation inom olika specialiteter

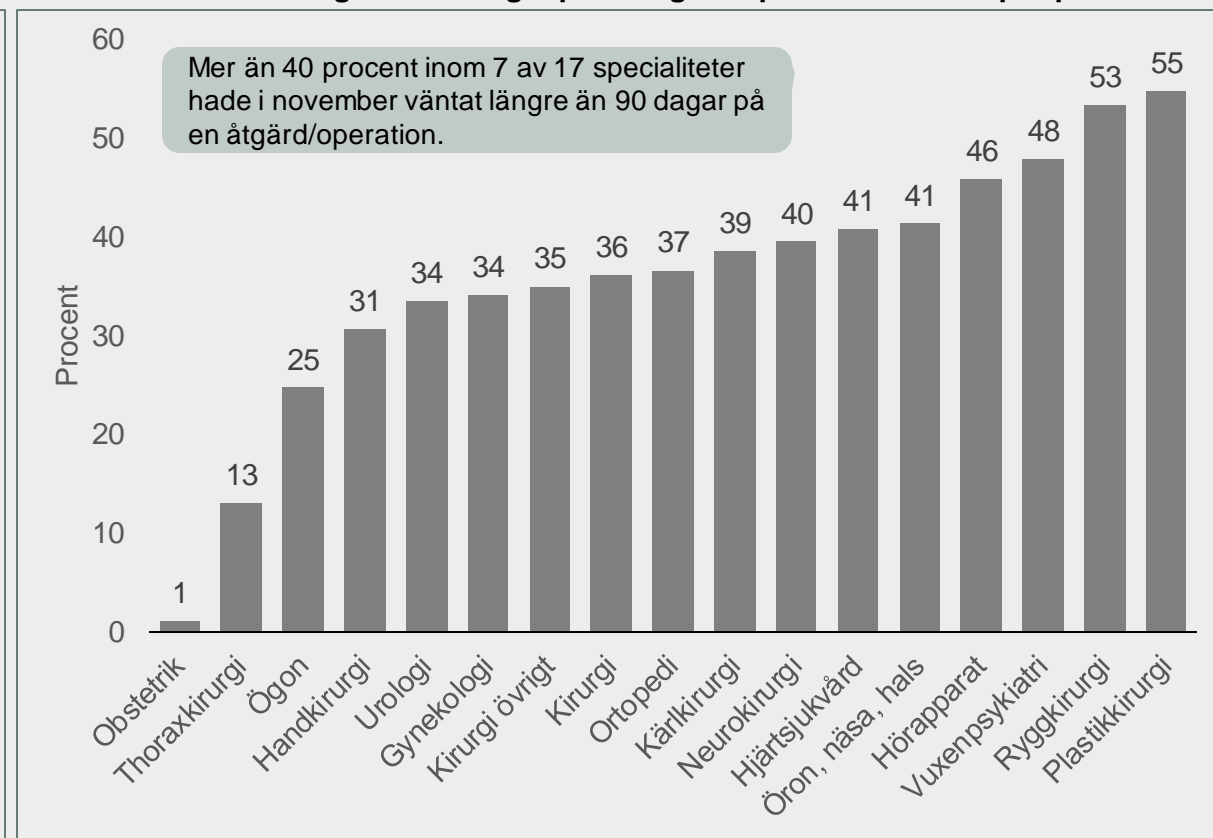
Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet, november 2023

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

Diagrammet visar antalet personer som i november 2023 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation inom en viss specialitet.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation fördelat på specialitet

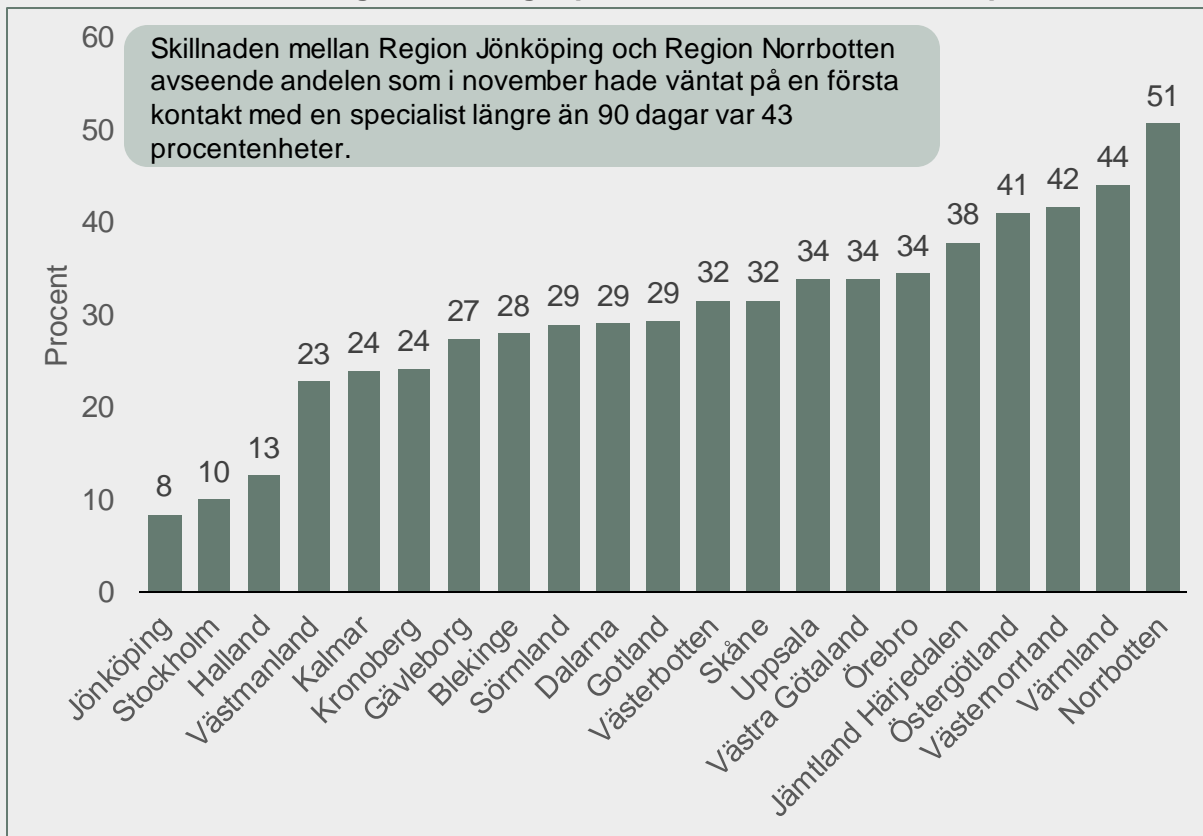

Diagrammet visar antalet personer som i november 2023 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation inom en viss specialitet som andel av det totala antalet personer i november som väntat på en åtgärd/operation inom den specialiteten.

4. Aktuella nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården per region

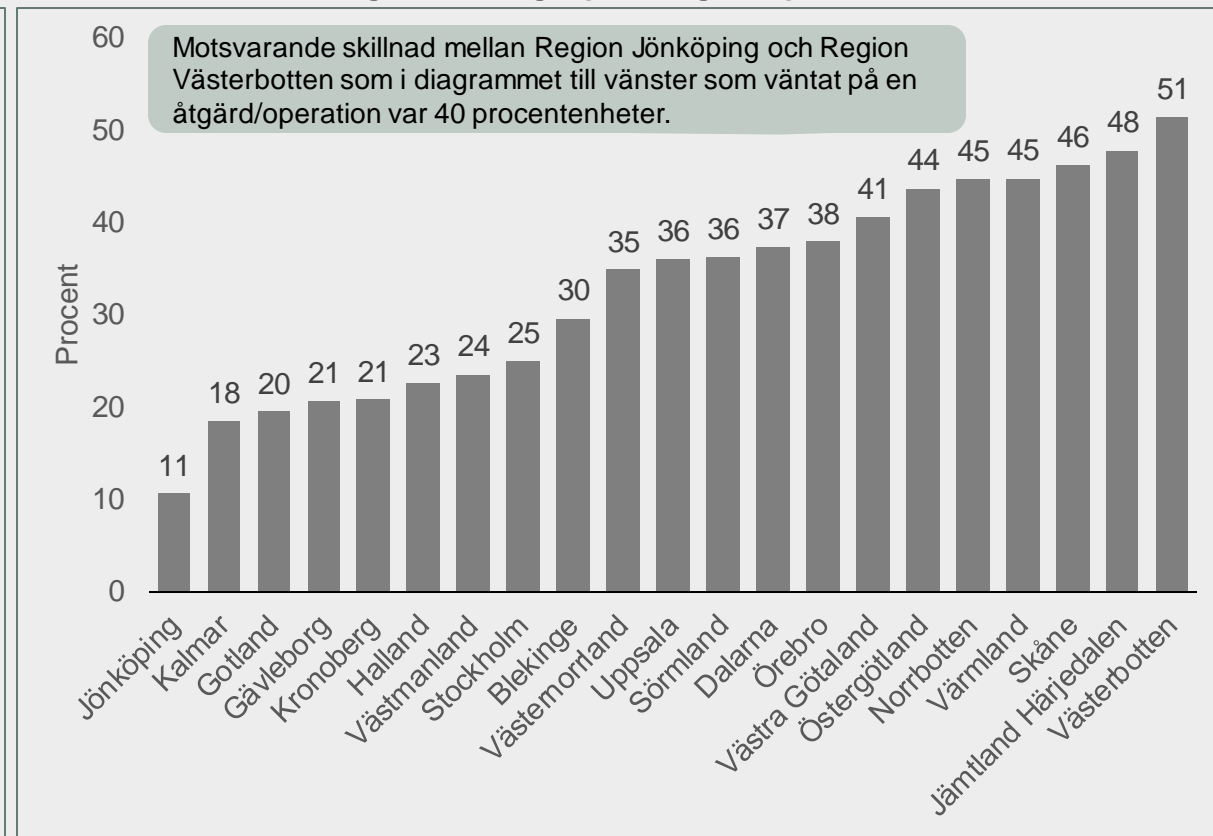
Andel per region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation, november 2023

Andel som väntat 90 dagar eller längre på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet personer per region som i november 2023 hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det totala antalet personer per region som i november väntat på en första kontakt med en specialist.

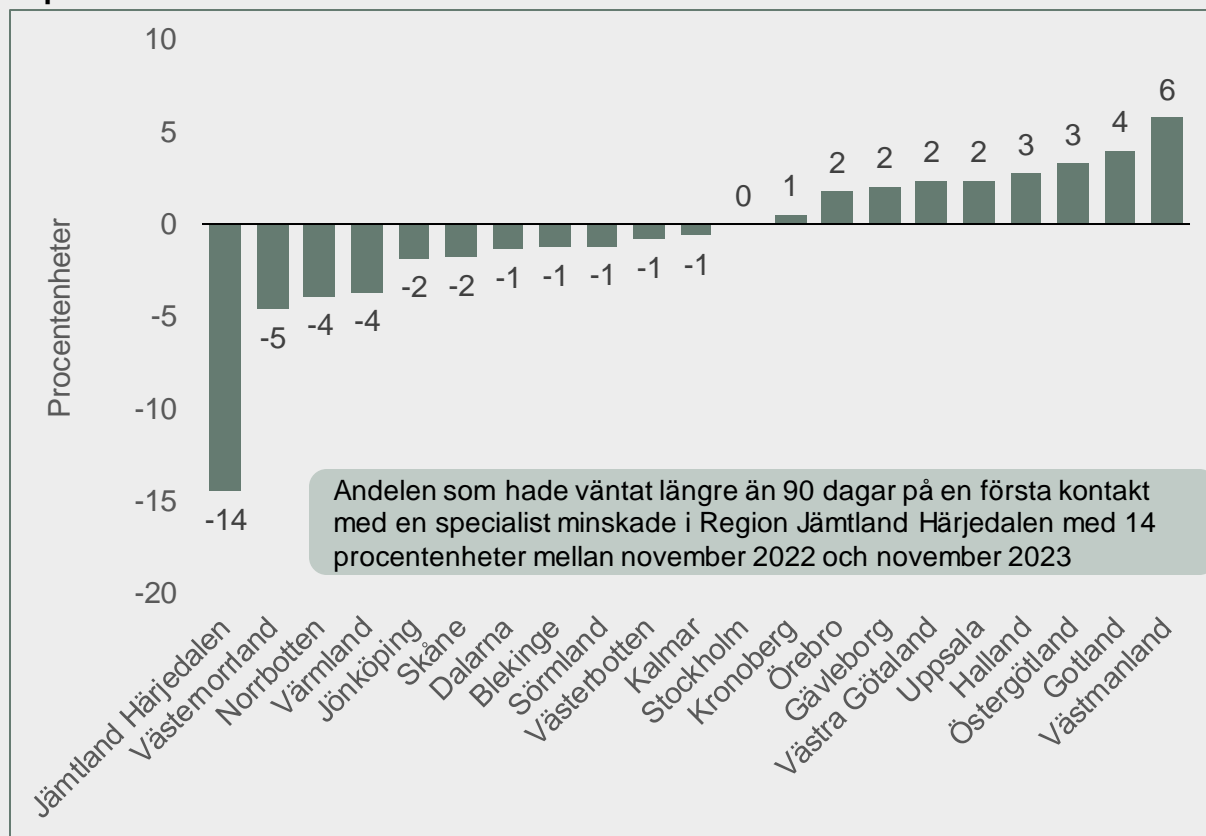
Andel som väntat 90 dagar eller längre på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet personer per region som i november 2023 hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det totala antalet personer per region som i november väntat på en åtgärd/operation.

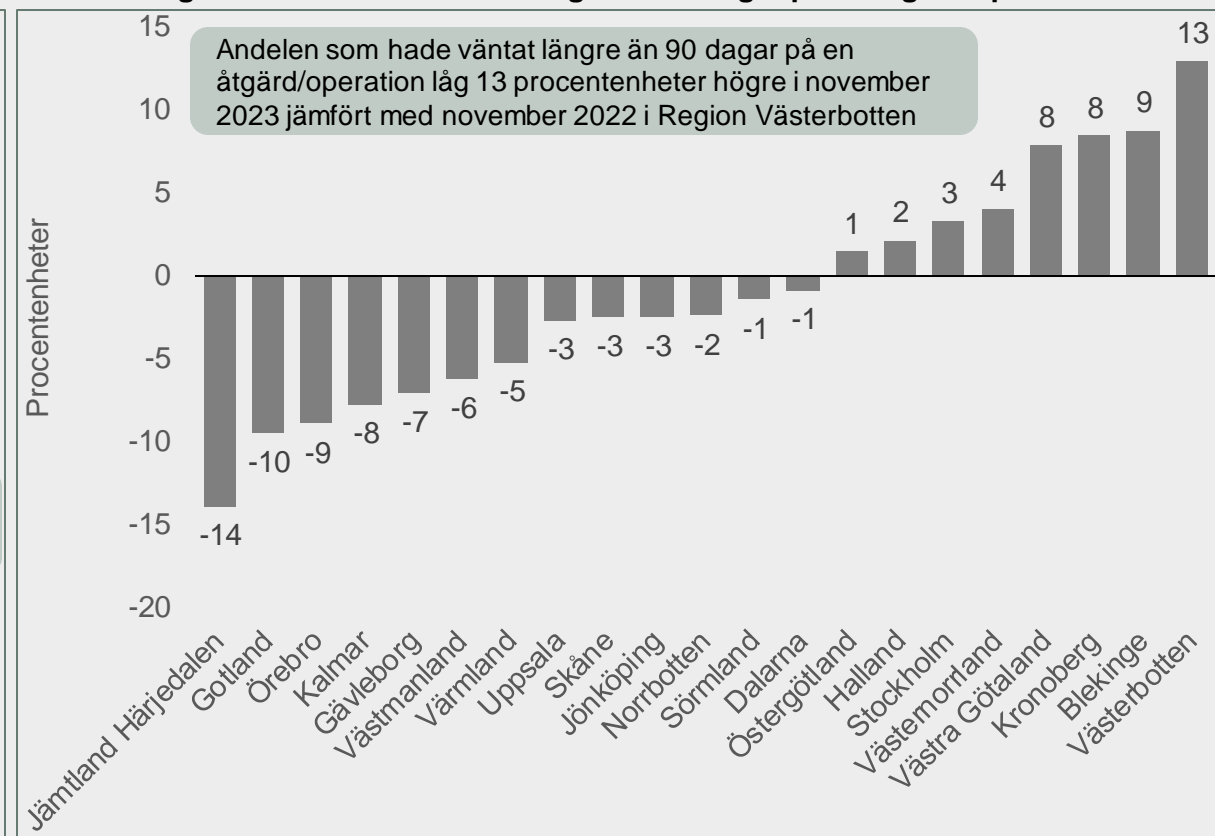
Förändring av andelen per region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation, nov 2022 - nov 2023

Förändring av andelen som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist mellan november 2023 och november 2022 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

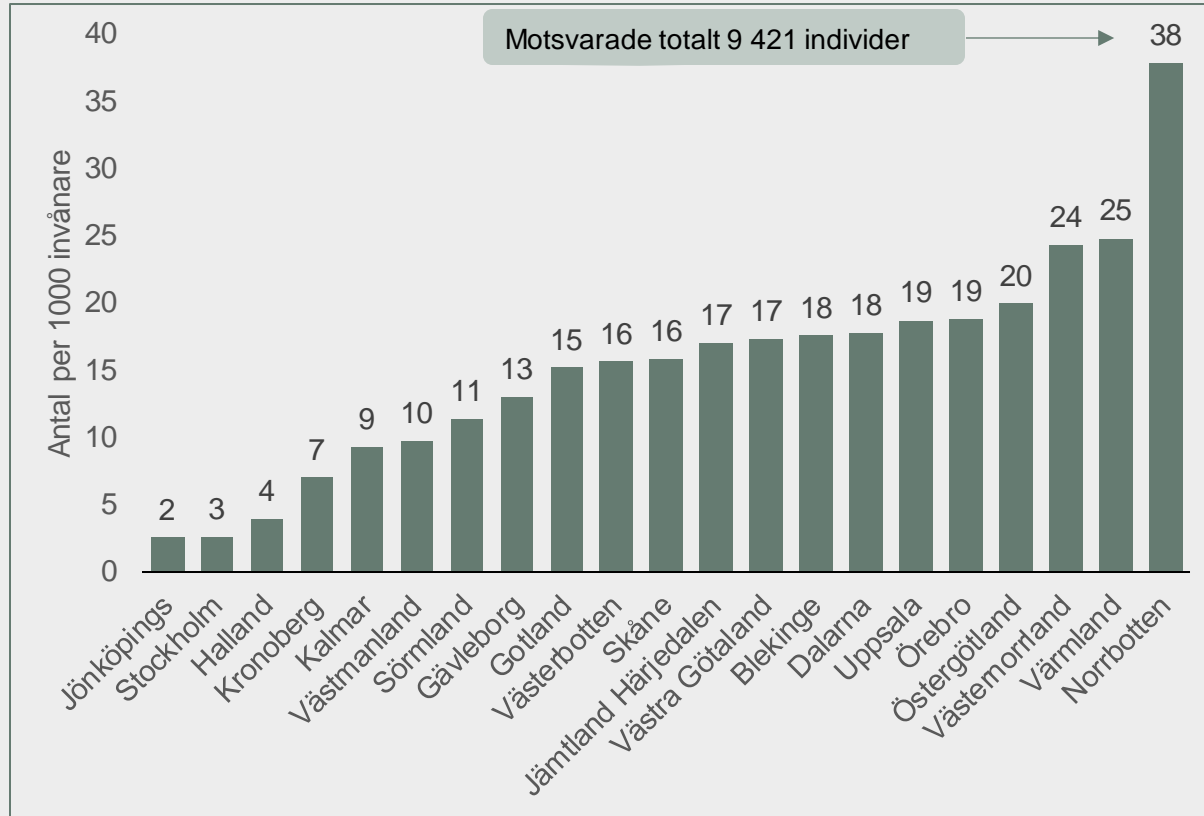
Förändring av andelen som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar förändringen i procentandelen som hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation mellan november 2023 och november 2022 per region. Negativt värde visar att andelen minskat och vice versa.

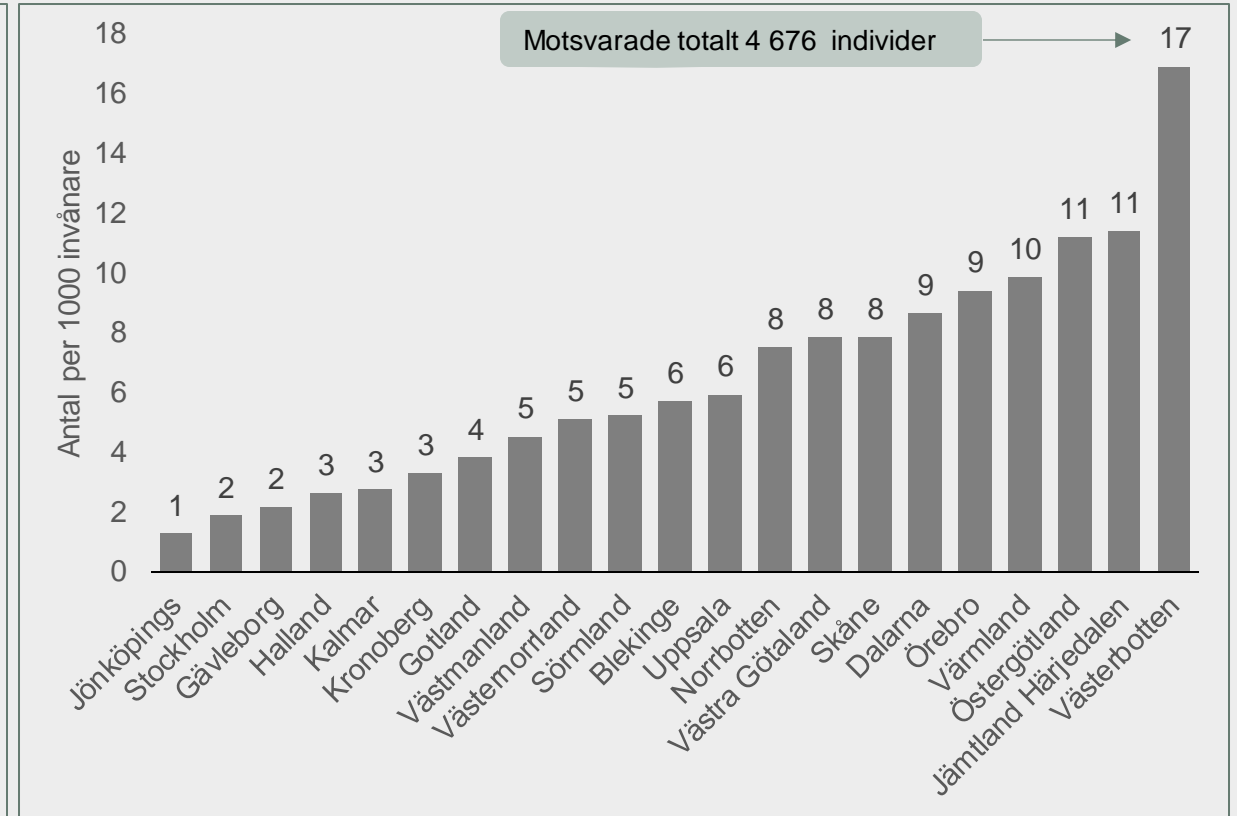
Antal per 1 000 invånare och region som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation i november 2023

Antal per 1 000 invånare som hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar antalet per 1 000 invånare och region som under november 2023 väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

Antal per 1 000 invånare som hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar antalet per 1 000 invånare och region som under november 2023 väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

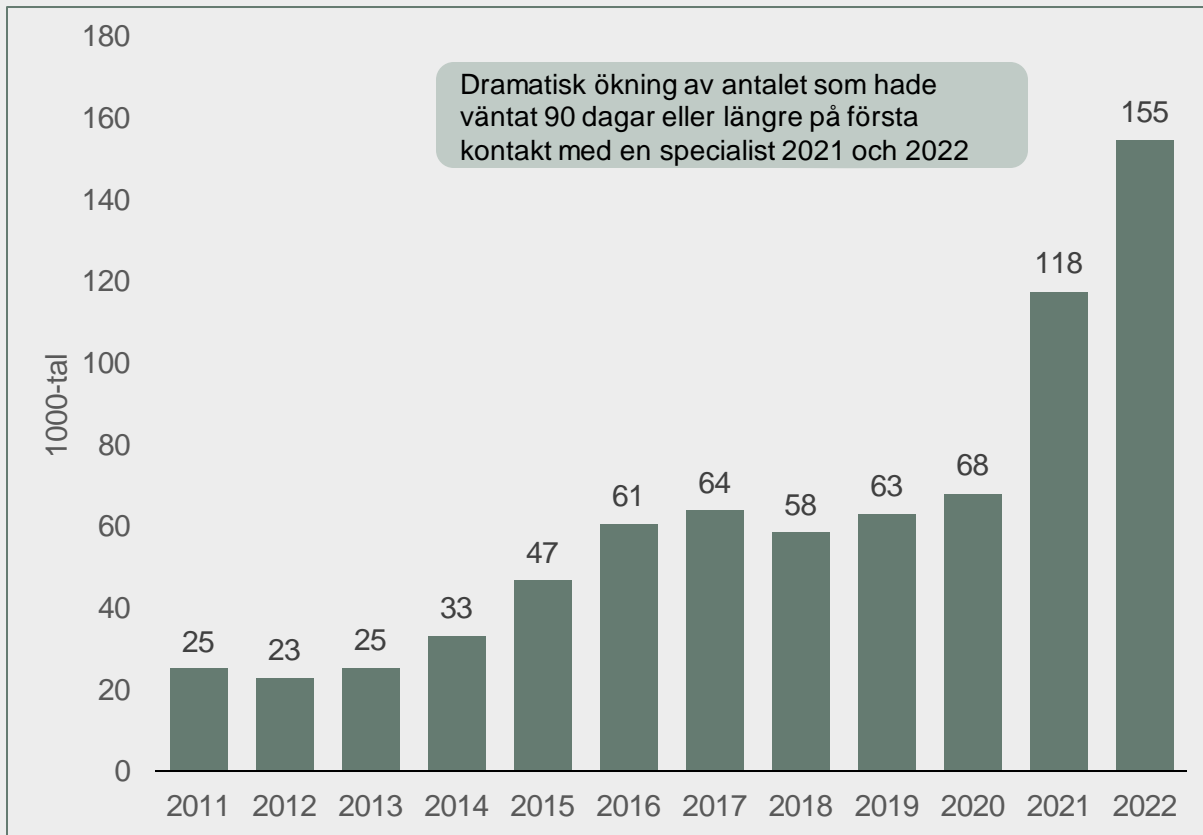
Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist eller på en åtgärd/operation per region i november 2023

	Befolkning	Första kontakt med en specialist	Åtgärd/operation	Första kontakt med en specialist	Åtgärd/operation
	Antal	Antal	Antal	Antal per 1000 invånare	Antal per 1000 invånare
Hela riket	10 521 556	135 452	62 034	12,9	5,9
Blekinge	158 740	2 788	907	17,6	5,7
Dalarna	288 310	5 128	2 493	17,8	8,6
Gotland	61 173	928	234	15,2	3,8
Gävleborg	287 334	3 745	626	13,0	2,2
Halland	342 805	1 352	910	3,9	2,7
Jämtland Härjedalen	132 670	2 258	1 515	17,0	11,4
Jönköping	369 113	920	467	2,5	1,3
Kalmar	247 711	2 309	680	9,3	2,7
Kronoberg	204 335	1 426	678	7,0	3,3
Norrbottn	249 177	9 421	1 873	37,8	7,5
Skåne	1 414 324	22 416	11 130	15,8	7,9
Stockholm	2 440 027	6 251	4 576	2,6	1,9
Sörmland	302 566	3 437	1 580	11,4	5,2
Uppsala	400 682	7 492	2 381	18,7	5,9
Värmland	283 976	7 048	2 802	24,8	9,9
Västerbotten	276 295	4 316	4 676	15,6	16,9
Västernorrland	243 265	5 908	1 248	24,3	5,1
Västmanland	280 713	2 735	1 273	9,7	4,5
Örebro	307 772	5 783	2 900	18,8	9,4
Östergötland	471 912	9 400	5 287	19,9	11,2
Västra Götaland	1 758 656	30 391	13 798	17,3	7,8

5. Historiska nivåer på väntetider längre än 90 dagar inom den planerade specialistvården

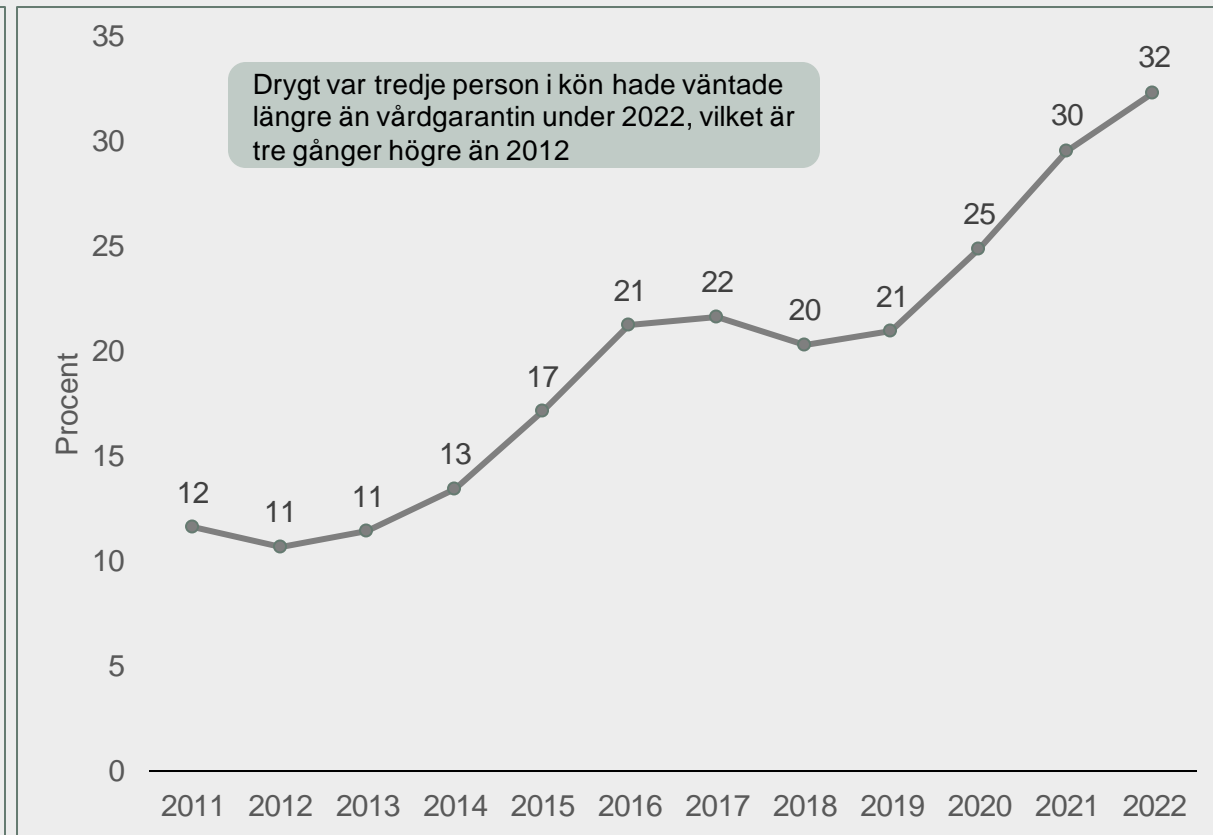
Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist perioden 2011-2022

Antal som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist.

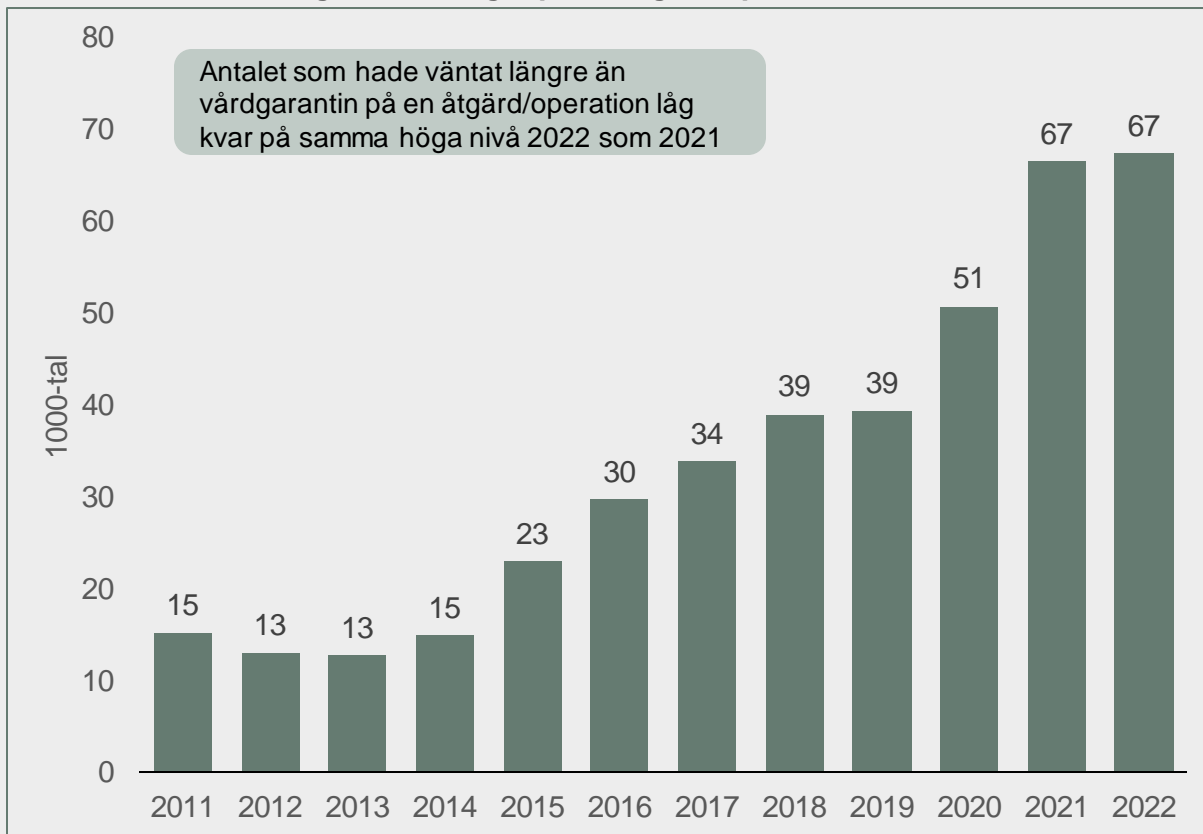
Andel som väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en första kontakt med en specialist som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på en första kontakt en specialist.

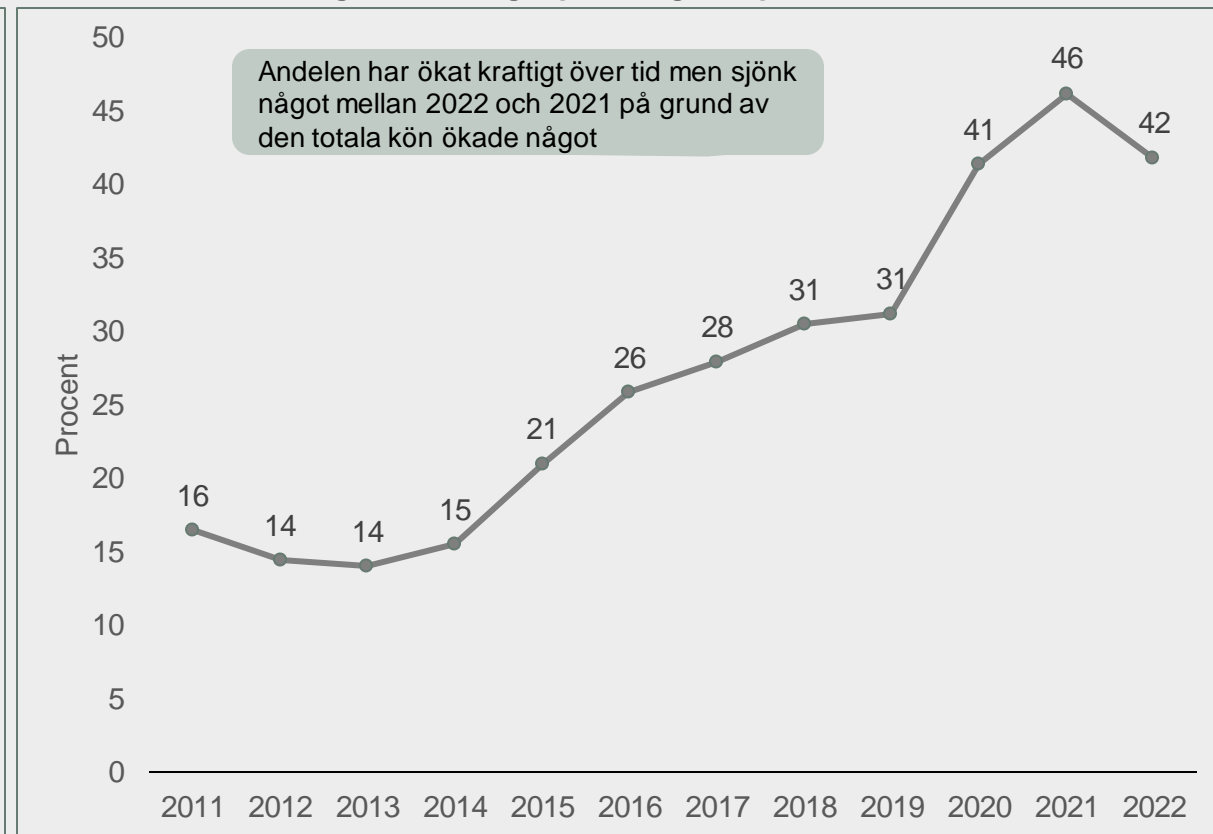
Antal och andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation perioden 2011-2022

Antal som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation.

Andel som väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation

Diagrammet visar det genomsnittliga antalet personer per månad som under året hade väntat längre än 90 dagar på en åtgärd/operation som andel av det genomsnittliga totala antalet personer per månad som väntat på en åtgärd/operation.

6. Vårdföretagarnas förslag

Vårdköerna är långa. Vårdgarantin är i praktiken satt ur spel. Det är ett politiskt ansvar att se till att vårdgarantin börjar fungera på riktigt. Inte en enda patient ska behöva vänta onödigt länge på vård. Den privat drivna sjukvården kan och vill bidra mer.

Följande åtgärder bör snabbt genomföras:

1. Stärk patienternas rätt att söka vård i hela landet

Idag har patienter rätt att söka öppenvård var som helst i landet. Men få känner till den rättigheten eller kan överblicka sina möjligheter till vård.

- **Ge patienter lagstadgad rätt att söka slutenvård** över regiongränserna.
- **Aktuella väntetider i vården måste vara tillgängligt för alla.** En nationell vårdförmedling måste redovisa ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare, samt annan relevant information för att varje patient ska kunna göra välinformerade val.
- **Öka patienters kunskap om sina rättigheter.** Vidta åtgärder för att patienter i hela landet ska få kunskap om sina rättigheter.

2. Guida patienterna till vårdgivare med kortast köer

Upprättandet av en nationell vårdförmedling måste ges högsta prioritet. Varje patient i hela landet måste på ett enkelt sätt ges tillgång till information om aktuella väntetider och eventuell ledig kapacitet hos alla landets vårdgivare.

3. Upphandla vårdkapacitet hos privata vårdgivare för att minska väntetiderna

Alla regioner bör via avtal med vårdgivare säkerställa patienternas tillgång till specialistvård. Nationella ramavtal med privata vårdgivare som alla regioner kan använda kan vara ett sätt att snabbt öka vårdkapaciteten på vårdområden där väntetiderna är långa.

4. Se över en skärpning av vårdgarantin. Den svenska vårdgarantin är tandlös och har med nordiska mått långa borte tidsgränser. Införandet av en modell som liknar den danska, med tydliga incitament för regionerna och 30 dagar istället för Sveriges 90, bör skyndsamt utredas.

7. Vårdgarantin och väntetidsstatistik

Vårdgarantin för den planerade specialistvården

Vårdgarantin anger hur länge som du som längst ska behöva vänta för att få kontakt med vården. Den anger bland annat att en patient som bedöms vara i behov av ett besök inom den planerade specialistvården ska erbjudas tid för ett första besök eller åtgärd inom 90 dagar.

Vårdgarantin infördes 2005 med syftet att öka tillgängligheten till planerad vård men också att avveckla köer och väntetider. Regionernas skyldighet att faktiskt erbjuda vårdgarantin blev en del av Hälso- och sjukvårdslagen 2010 och en del av Patientlagen 2015.

Väntetidsdata för den planerade specialistvården

Varje månad rapporterar regionerna data till den nationella väntetidsdatabasen. Statistik från den visas på väntetider.se. Väntetidsdatabasen är en lagstadgad databas och regionerna bär rapporteringsskyldighet som enligt regeringen ska finnas för att följa upp vårdgarantin. I den här rapporten redovisas endast väntetider inom den planerade specialistvården.

Patienter som blivit erbjudna en kontakt inom vårdgarantins tidsgräns men som själva valt att vänta längre tid, till exempel för att få komma till en viss vårdgivare, är exkluderade ur statistiken.

8. Den lagstadgade vårdgarantin

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

9 kap. Vårdgaranti

1 § Regionen ska erbjuda vårdgaranti åt den som omfattas av regionens ansvar enligt 8 kap. 1 eller 2 §. Vårdgarantin ska innehålla en försäkran om att den enskilde inom viss tid får

1. kontakt med primärvården,
2. en medicinsk bedömning av läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom primärvården,

3. besöka den specialiserade vården, och

4. planerad vård.

Förordning (2010:349) om vårdgaranti

Tidsperioder för vårdgarantin

2 § Vårdgarantin enligt 3 g § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) ska innehålla en försäkran om att landstingen uppfyller

1. tillgänglighetsgarantin samma dag som den enskilde söker kontakt med primärvården,
2. besöksgarantin inom primärvården inom 7 dagar från det att den enskilde har sökt kontakt med primärvården, om vårdgivaren har bedömt att den enskilde behöver besöka läkare,
3. besöksgarantin inom den specialiserade vården inom **90 dagar** från det att remiss har utfärdats eller, om någon remiss inte är nödvändig, från det att den enskilde har sökt kontakt med den specialiserade vården, och
4. behandlingsgarantin inom **90 dagar** från det att vårdgivaren har beslutat att den enskilde ska få den aktuella vården.